

СКИРДА Т.С.,

старший викладач,

Національний авіаційний університет,

м. Київ, Україна

ВПЛИВ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА АКАДЕМІЧНУ МОБІЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

The article analyzes the impact of foreign language competence on the academic mobility of future specialists in the field of international relations. Dynamics and globalization of the system of education, the availability of various academic programs are inherent in the modern labor world. The international academic mobility and internship requires the high level of the foreign language awareness of the participants. In our research we outlined the new innovative methods in mastering foreign language competence. The foreign language competence has its own structure and components. We mentioned that the knowledge of foreign language is not only communication skill but also the awareness of multicultural environment. Foreign language communicative competence as an important component of communicative culture is an integral part of the training of university students preparing for life in a market economy, dialogue of cultures and peoples, interethnic communication, new religiosity, the increased role of privacy. Adapting to these conditions requires them to have communication skills, knowledge of religious holidays, folk customs. Higher education institutions should not only introduce andragogy into the curriculum, but also develop flexible, diversified methods of personality-oriented learning. The teacher needs to become a facilitator who can direct the intellectual and creative activity of students to independently find optimal ways to solve the problem, starting with its formulation, independent search for sources and their effective processing, critical analysis of relevant materials, and ending with comprehensive analysis and evaluation of results.

Key words: global education system, educational space, academic mobility, foreign language competence, future specialist in the field of international relations.

У статті розглядаються вплив іншомовної компетентності на академічну мобільність фахівців з міжнародних відносин. Досліджується застосування інноваційних методик підчас формування мовленнєвих умінь та навичок іншомовної компетентності. Розглянуті компоненти та підходи комунікативної компетентності, лінгвокультурна освіта, результатом якої має стати багатомовність громадян суспільства.

Ключові слова: глобальна система освіти, освітній простір, академічна мобільність, іншомовна компетентність, фахівець з міжнародних відносин.

В статье рассматриваются влияние иноязычной компетентности на академическую мобильность специалистов по международным отношениям. Исследуется применение инновационных методик во время формирования иноязычных умений и навыков. Рассмотрены компоненты и подходы коммуникативной компетентности, лингвокультурное образование, результатом которого общество владеет многоязычными гражданами.

Ключевые слова: глобальная система образования, образовательное пространство, академическая мобильность, иноязычная компетентность, специалист по международным отношениям.

Постановка проблеми та її актуальність. Удосконалення механізмів зближення національної системи освіти з ідеями європейської освітньої спільноти, реалізація міжнародної академічної мобільності, стрімкий розвиток інформаційних технологій зумовлюють впровадження нових підходів у підготовці майбутніх фахівців з міжнародних відносин. В умовах глобального освітнього простору іншомовна комунікативна компетентність інтерпретується як необхідний інструмент професійної комунікації. Розвиток міжнародних зв'язків, стратегічного партнерства та доступності стажування в рамках програм міжнародної академічної мобільності потребує у майбутніх фахівців володіння іноземною мовою на поглибленому професійному рівні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій засвідчив, що на основі комплексного аналізу науково-педагогічних джерел виявлено, що в Україні надається належна увага дослідженню впливу іншомовної компетентності на академічну мобільність. Актуальні аспекти означеної проблеми висвітлено у працях А. Фещук, С. Кострицька, І. Зуєнок, Т. Василець, О. Нітенко, Т. Скирда та інших. Проте дослідження впливу іншомовної компетентності на академіч-

ну мобільність майбутніх фахівців з міжнародних відносин проводилися лише фрагментарно, що й обґрунтовує актуальність здійснення цієї наукової розвідки.

Мета статті обґрунтувати вплив іншомовної підготовки на академічну мобільність майбутніх фахівців з міжнародних відносин.

Викладення основного матеріалу дослідження. Аналіз програмних документів Болонського процесу дав змогу виявити орієнтири міжнародної академічної мобільності як базового принципу створення Європейського простору вищої освіти. Серед основних завдань Європейського дослідницького простору є підвищення конкурентоспроможності та конкурентоздатності майбутніх фахівців на міжнародному ринку праці. Орієнтація України на входження в Європейський і світовий освітній простір зумовлюють посилення уваги до оволодіння іноземною мовою на всіх рівнях національної системи освіти. Особливої важливості ці питання набувають для закладів вищої освіти, перед якою постає завдання підготовки майбутніх фахівців з міжнародних відносин, які б характеризувалися високим професіоналізмом і якістю професійної діяльності.

За своєю сутністю іншомовна освіта – це не лише оволодіння знаннями та вміннями з іноземної мови, а й пізнання культури народу, чия мова вивчається. Тобто йдеться про лінгвокультурну освіту, результатом якої має стати багатомовність громадян суспільства, які усвідомлюють свою належність до певного етносу й здатні до самоідентифікації у світі [7].

Змістом іншомовної освіти має виступити іншомовна культура у діалозі з світовими культурами, що уможливають формування нового бачення, готовності працювати у сучасному світі, здійснювати спілкування з носіями інших культур [4].

На нашу думку, найважливішою характеристикою формування іншомовної компетентності є використання автентичних матеріалів (законів та підзаконних актів, заповнення анкет щодо здійснення участі у міжнародних програмних обмінів) користь яких складно переоцінити, оскільки саме вони використовуються носіями мови. Автентичні тексти професійного спрямування є джерелом поповнення фахової термінологічної лексики та предметом для комунікативно-мовленнєвої діяльності студентів.

Занурення в мовленнєве середовище може відбуватися у різних формах: лекціях, аудиторних заняттях, невеликих групах, потоків. Для досягнення результативної іншомовної комунікації слід окреслювати кінцевий результат, чітко визначати мету спілкування та застосовувати комунікативні завдання. У контексті професійного спілкування такими є стратегії співробітництва з урахуванням фахових інтересів. Професійне спілкування – це важливий засіб і умова розв'язання завдань певної професійної діяльності. Якщо поза діяль-

ністю люди керуються особистими мотивами, то під час професійного спілкування мета визначається характером і потребами професійної діяльності.

Для формування іншомовної компетентності (іншомовна компетентність – це комплекс знань, умінь і навичок, а також досвіду їх використання, що дає майбутньому вчителю змогу ефективно й продуктивно застосовувати іноземну мову для здійснення професійної діяльності)

використовуються інноваційні методи навчання, котрі комбінують комунікативні та пізнавальні цілі, зокрема інтерактивні методики навчання іноземних мов, спрямовані на розвиток особистості та розкриття її творчого та професійного потенціалу. Спільна діяльність у процесі засвоєння навчального матеріалу означає, що кожен робить свій особливий особистий внесок, обмінюється знаннями, засобами діяльності, креативними ідеями, які реалізуються під час мовного стажування. Як правило, інноваційні методики навчання іноземних мов базуються на гуманістичному підході, яке створює передумови для поліпшення навчального процесу в цілому. Основними засадами сучасних методів навчання іноземній мові є наступні: орієнтація занять на студента, змістовність занять, рух від цілого до окремого і навпаки. Цікавим є те, що під час проведення аудиторних занять за інтерактивною методикою викладач виступає активним учасником комунікативного процесу, направляючи дискусії, дебати чи диспути у потрібне русло, тобто виступає у ролі фасилітатора. Користь такого підходу важко переоцінити, оскільки саме за таких умов студенти вчать не лише висловлювати свою думку та відстоювати власну позицію, а й шукати шляхи вирішення певних проблемних питань власне через процес комунікації в освітньому середовищі. Надзвичайно дієвим за таких обставин є моделювання комунікативної ситуації, наближеної до реального життя (представити заклад вищої освіти, виокремити основні аспекти професійної діяльності). Саме ця методика найефективніше допомагає використати лексику за професійним спрямуванням та засвоїти певні соціокультурні аспекти. Для прикладу, візьмемо заняття у групі студентів, котрі вивчають міжнародний бізнес. Традиційна подача нової лексики та тренування за традиційною схемою не є надто ефективною. Наприклад, можна змоделювати уявну ситуацію, коли одна аудиторна група певної міжнародної компанії збирається у відрядження до Іспанії, а друга – до Німеччини. Усі групи мають самостійно скласти орієнтовну презентацію про компанію (наприклад, це може бути назва бренду, сфера діяльності компанії, її цільова аудиторія), карта маршруту відвідування партнерських організацій, аналіз trip advisor щодо готелів та закладів харчування міста призначення, дізнатися інформацію щодо транспортного сполучення у цьому місті тощо. Далі студенти обмінюються самостійно набутою інформацією, причому кожна група має робити нотатки під час виступу своїх одногрупників, після чого студенти

додають, на їхню думку, ті елементи, котрих бракує, задля того щоб зробити це уявне відрядження максимально корисним. Така, свого роду, проектна методика надзвичайно сприяє засвоєнню активного лексичного запасу та формування соціокультурної компетенції, оскільки студенти ще мають ознайомитися з культурними особливостями країни.

Крім того, можна також використати методику веб-квестів, коли студент отримує певні знання як самостійно, так і за допомогою різноманітних освітніх інтернет-сайтів.

Майбутні фахівці галузі міжнародних відносин за спеціальністю міжнародне право на другому (магістерському рівні) на базі електронного навчального курсу «myenglishlab» зможуть оволодіти наступними компетентностями: готувати публічні виступи (8-10 хв.), пов'язані з юридичними проблемами, застосовувати відповідні засоби вербальної комунікації та адекватні форми ведення дискусій і дебатів; розуміти довготривалі висловлювання, що містять юридичні терміни та характерні для офіційного й наукового стилів граматичні конструкції. На базі відео супроводу розуміти мовлення, навіть якщо воно не досить чітко структуроване. Розуміти програми телебачення й фільми, що містять юридичну лексику, без надмірних зусиль; розуміти довгі та складні юридичні тексти, оцінюючи особливості їх стилю. Чітко формулювати думки й точки зору та доносити свої погляди до співрозмовників у повному обсязі; представляти чіткі, детальні висловлювання на складні, у тому числі професійні, теми, розвиваючи окремі точки зору та доходючи логічного висновку; робити усні повідомлення й доповіді на зразок тих, що можуть знадобитися в типових ситуаціях професійної діяльності (у суді, в прокуратурі тощо); вміння вести діалоги.

Під іншомовною комунікативною компетентністю також розуміється «здатність успішно задовольняти індивідуальні та соціальні потреби, діяти й виконувати поставлені завдання. Вона базується на знаннях, навичках і вміннях, але ними не вичерпується, обов'язково охоплюючи особистісне ставлення до них людини, а також її досвід, який дає змогу «вплести» ці знання в те, що вона вже знала, та її спроможність збагнути життєву ситуацію, у якій вона зможе їх застосувати» [6].

Саме іноземна мова – це перепустка у світ успіху. Успішний шлях багатьох кар'єристів починається із навчання і стажування за кордоном. Престижно і перспективно в рамках програм академічної мобільності здобувати освіту в провідних університетах Великої Британії, Канади, США та інших розвинених країн. Крім популярних програм MBA (Master of Business Administration) є й менш відомі аналоги: CFA (Chartered Financial Analyst qualification), ACCA (Chartered Association of Certified Accountants). Для участі в будь-якому з цих проєктів знову ж таки вкрай необхідно володіти іноземною мовою[9].

Для комфортної роботи та спілкування необхідно володіти мовою як мінімум на рівні B2. Для підтвердження усіх вищезгаданих рівнів існує гнучка система міжнародних тестів і сертифікатів, які дозволяють перевірити навички аудіювання, читання, говоріння та письма іноземною мовою. Такі тести використовують роботодавці усього світу для перевірки лінгвістичних здібностей співробітників. Найбільш поширені міжнародні тести з англійської, німецької, іспанської, французької та італійської мов. Наприклад, тест з англійської TOEFL, IELTS, використовує понад 4000 провідних компаній по всьому світу.

Сутність іншомовної освіти полягає у тому, що вивчення будь-якої нерідної мови має супроводжуватись вивченням культури народу, причому цей процес повинен протікати одночасно. У зв'язку з цим доцільно говорити про іншомовну освіту як про лінгвокультурну освіту, результатом якої має стати багатомовність громадян суспільства, що усвідомлюють свою приналежність до певного етносу, а також здатних самовизначитись у світі.

Іншомовна освіта, залучаючи студентів до культури іншого народу, розвиває в них уміння розуміти світову культуру в цілому, а також формує здатність орієнтуватися в сучасному полікультурному й інформаційному суспільстві.

Професійна компетентність – сукупність професійних знань та вмінь, а також способи виконання професійної діяльності. Згідно з визначенням Міжнародного департаменту стандартів для навчання, досягнення та освіти поняття компетентності визначається як спроможність кваліфіковано здійснювати певні завдання.

Формування іншомовної професійної компетентності – одне із важливих завдань виховання повноцінної мовної особистості в умовах університетської освіти. Іншомовна компетентність не є простою сукупністю знань, умінь, навичок, однак, як результат навчального процесу, вона відображає взаємодію іншомовних знань, умінь і ціннісних відношень особистості, здатність майбутнього фахівця закладу вищої освіти діяти у режимі вторинної мовної особистості у професійно спрямованій ситуації спілкування з фахівцями з інших країн, готовність до здійснення міжкультурної професійної взаємодії у полікультурному просторі в умовах міжнародної мобільності та інтеграції тощо.

Сучасні американські дослідники М. Кенел і М. Свейн виокремлюють чотири компоненти-компетенції в моделі іншомовної компетентності: граматичну компетенцію – рівень за своєння комунікантом граматичного коду, включаючи словниковий запас, правила правопису і вимови, словотворення і побудови речень; соціолінгвістичну компетенцію – уміння доречно використовувати і розуміти граматичні форми у різних соціолінгвістичних контекстах для виконання окремих комунікативних функцій (опису, повідомлення, пере-

конання, запиту інформації тощо); дискурсивну компетенцію, або компетенцію висловлювання – здатність поєднувати окремі речення у зв'язне повідомлення, дискурс, використовуючи для цього різні синтаксичні і семантичні засоби; стратегічну компетенцію – здатність використовувати вербальні і невербальні засоби при загрозі зриву комунікації у випадку “недостатнього рівня компетентності комуніканта або через наявність побічних ефектів” [10].

Дослідники вважають, що комунікативна компетенція складається з трьох компонентів: лінгвістичного, соціолінгвістичного і прагматичного. Лінгвістичний компонент включає фонологічні, лексичні, граматичні знання та вміння. Соціолінгвістичний компонент, що визначається соціокультурними умовами використання мови, являє собою сполучну ланку між комунікативною та іншими компонентами. Прагматичний компонент окрім інших компетенцій включає екстралінгвістичні елементи, що забезпечують спілкування (міміка, жестикуляція та ін.) [12].

На думку Є. П. Абдуразякової, модель змісту іншомовної комунікативної компетенції включає такі компоненти: мовний, соціокультурний, рефлексивний [1]. Мовний (лінгвістичний) компонент означає володіння системою знань мови на її фонетичному, лексичному, словотворчому, морфологічному, синтаксичному, стилістичному рівні; соціокультурний компонент іншомовної комунікативної компетенції включає знання соціокультурного контексту, в якому використовується мова, а також вплив даного середовища на вибір мовних форм; рефлексивний компонент утворює наступні компоненти:

самостійна організація навчальної діяльності (постановка мети, планування, визначення оптимального співвідношення мети і засобів та ін.); володіння навичками контролю та оцінювання своєї діяльності, вміння передбачати її можливі наслідки; пошук і усунення причин труднощів, що виникли; аналіз своїх навчальних досягнень, поведінки, рис особистості, фізичного і емоційного стану; усвідомлене визначення сфери своїх інтересів і можливостей; дотримання норм поведінки в соціумі, правил здорового способу життя, володіння вміннями сумісної діяльності: узгодження й координація діяльності з іншими її учасниками; об'єктивне оцінювання власного вкладу у вирішення задач колективу; врахування особливостей різних видів рольової поведінки («лідер», «підлеглий» та ін.), оцінювання своєї діяльності з точки зору моральних, правових норм, естетичних цінностей; використання цих вправ разом з виконанням обов'язків громадянина, члена суспільства і навчального колективу [11].

Отже, результатом сформованості іншомовної компетентності виступає мовна особистість, що є універсальною, загальнопедагогічною категорією, яка характеризується такими якостями особистості індивіда як розкутість, творчість, самостійність, здатність будувати взаємодію й взаєморозуміння з

партнерами спілкування, включатися в сучасні світові процеси розвитку цивілізації, вдосконалення людського суспільства.

Для ефективної комунікації необхідним є набуття певної сукупності знань і вмінь, котрі забезпечують процес комунікації. З огляду на це, здійснення майбутніми фахівцями спеціальностей професійноорієнтованої іншомовної діяльності, а також вивчення професійно-спрямованої іноземної мови передбачає виконання дій на основі розвитку ряду загальних компетентностей, а також комунікативних мовленнєвих компетентностей.

Отже, беручи до уваги всі вищенаведені підходи і характеристики, ми вважаємо, що у формуванні іншомовної комунікативної компетентності необхідно також урахувати: мовну (лінгвістичну) компетентність, яка передбачає систему знань, умінь і навичок здійснювати іншомовну комунікацію в типових ситуаціях навчальної, трудової та культурної сфер спілкування, читати і розуміти тексти різних жанрів та видів із різним ступенем розуміння їх змісту; соціокультурну компетентність, яка включає фонові знання (сукупність відомостей про соціокультурні особливості народу, мова якого вивчається, та про стандарти комунікативної поведінки) прийняті в цій культурній спільноті; мовний і мовленнєвий матеріал, необхідний для розкриття соціокультурної інформації, реалії, вільні та сталі словосполучення, форми мовленнєвого етикету; навички і вміння оперування фоновими знаннями та мовним і мовленнєвим матеріалом соціокультурного плану; професійну компетентність, яка передбачає навички та вміння знаходження і оперування іншомовною професійно значущою інформацією, знання фахової термінологічної лексики, вміння читати й виділяти основне зі спеціалізованих текстів.

Входження України в єдиний освітній простір підвищує значущість іноземної мови не тільки як академічної дисципліни, але і як засобу оволодіння вузькогалузевою спеціалізацією. Іншомовна комунікативна компетентність як важливий компонент комунікативної культури є невід'ємною складовою підготовки студентів вищих навчальних закладів, які готуються до життя в умовах ринкової економіки, діалогу культур і народів, міжнаціонального спілкування, нової релігійності, підвищеної ролі приватного життя. Адаптація до цих умов вимагає від них практичного володіння мовами світу, навичками спілкування, знання релігійних свят, народних звичаїв і спроможність інтеграції особистості до системи світових та національних культур. Таким чином, у студента повинна бути сформована здатність сприймати і розуміти цю культуру у широкому сенсі, інтерпретувати й засвоювати цю культуру, що виявляється в можливості продуктивної взаємодії з навколишнім світом.

Мова йде про розвиток такого особистого формування, як мовна особистість студента, основні елементи якої на певному рівні її структури вибудовуються у чітку систему, відбиваючи картину світу. Перспективним напрямом

наукових досліджень іншомовної професійної компетентності може стати розробка дидактичної моделі її формування у студентів вищих навчальних закладів з урахуванням можливостей інформаційних освітніх технологій, застосування інноваційнокомунікаційних технологій.

Висновки. Особливість сучасного етапу, яка визначається необхідністю дуже швидкого реформування в системі іншомовної підготовки фахівці з міжнародних відносин для успішного входження в Болонський процес, вимагає не поступового розвитку, а якісного ривка, який передбачає, по-перше, консолідацію зусиль усіх кафедр факультету міжнародних відносин, по-друге, і це найактуальніше, більш тісні зв'язки з профільюючими кафедрами, які виступають для нас соціальним замовником.

Ще одним важливим завданням є покращення іншомовної компетентності сучасного фахівця з міжнародних відносин до академічної мобільності. Це вимагає включення до навчальних планів немовних педагогічних вишів низки нових методик викладання іноземних мов. Також, заклади вищої освіти мають не лише вводити андрагогіку до навчальних планів, але й розробляти гнучкі, диверсифіковані методики особистісно орієнтованого навчання. Викладач потрібен перетворитися на фасилітатора, який уміє спрямувати інтелектуальну та творчу активність студентів на самостійний пошук оптимальних шляхів розв'язання проблеми, починаючи з її формулювання, самостійного пошуку джерел та їх ефективного опрацювання, критичного осмислення відповідних матеріалів, і закінчуючи всебічним аналізом та оцінкою результатів. Саме фасиліторам належить формувати ті компетентності, які закладені в освітніх програмах фахівців. Кожна з описаних тенденцій розвитку іншомовної освіти в Україні заслуговує на більш детальне вивчення, що і є перспективними напрямками подальшого дослідження проблеми.

Список використаних джерел:

1. Абдуразякова Е. П. – URL: <http://www.avkrasn.ru/article-996.html> (дата звернення 17.12.2020)
2. Андрущенко В. Вища освіта у пост-болонському просторі: спроба прогностичного аналізу. Філософія освіти: науковий часопис. Київ: Майстер-клас, 2005. №2. С. 6-19.
3. Василець Т.С. Нормативно правова база щодо формування міжнародної академічної мобільності студентів. Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання: Переяслав-Хмельницький ДПУ ім. Григорія Сковороди. Дод. 4, вип. 31, Том II (10). Київ: Гнозис, 2014. С. 182–187.
4. Гончарук Ю. В. Основні підходи до визначення змісту іншомовної освіти у ВНЗ України. Наукові праці. 2011. Вип. 146 Том 158 С. 75-82

5. Згуровський М.З. Болонський процес – структурна реформа вищої освіти на європейському просторі. 2012. URL: <https://kpi.ua/files/337.pdf> (дата звернення: 19.12.2020).
6. Ніколаєва С. Ю. Цілі навчання іноземних мов в аспекті компетентнісного підходу / С. Ю. Ніколаєва // Іноземні мови. – 2010. – № 2. – С. 11–17.
7. Педагогика. Большая современная энциклопедия / [сост. Е. С. Рапацевич]. – Минск : Современное слово, 2005. – 720 с.
8. Скирда Т. Академічна мобільність в освітньому просторі України. Подолання мовних та комунікативних бар'єрів: освіта, наука, культура: IV міжнародна науково-практична конференція. (Київ, 16-17 вересня 2018р.). Київ: 2018. С. 317–321.
9. Україна та Польща: минуле, сьогодення, перспективи. 2018 URL: <https://ukrpolnauka.wordpress.com> (дата звернення: 19.12.2020).
10. Canal, M. From Communicative Competence to Communicative Language Pedagogy // Richards J. and Schmidt R., (eds.) Language and Communication. – London: Longman, 1983. – P. 2-27.
11. Console Luca . Diagnostic problem solving : Combining heuristic , approximate and casual reasoning / Luca Console , PietroTorasso . – London : North Oxford acad ., 1989.
12. Hutmacher Walo . Key competencies for Europe / Walo Hutmacher // Report of the Symposium Berne , Switzerland , 27–30 March , 1996. Council for Cultural Cooperation (CDCC) // A Secondary Education for Europe Strasbourg, 1997.
13. Hymes, D. (1972). “On communicate competence” // J. B. Pride and J. Holmes, (eds.): Sociolinguistics. Harmondsworth, Middlesex : Penguin Education, 1972. P. 269–293.

Transliteration of References:

1. Abdurazyakova E. P. - URL: <http://www.avkrasn.ru/article-996.html> (access date 17.12.2020)
2. Andrushchenko V. Higher education in the post-Bologna space: an attempt at prognostic analysis. Philosophy of education: a scientific journal. Kyiv: Master Class, 2005. №2. С. 6-19
3. Vasilets T. S. Regulatory framework for the formation of international academic mobility of students. International Chelpanovsky psychological and pedagogical readings: Pereyaslav-Khmelnytsky State Pedagogical University. Gregory Skovoroda. AD. 4, issue 31, Volume II (10). Kyiv: Gnosis, 2014. S. 182–187.
4. Goncharuk Yu. V. The main approaches to determining the content of foreign language education in Ukrainian universities. Scientific works. 2011. Issue. 146 Volume 158 pp. 75-82

5. Zgurovsky M. Z. The Bologna Process is a structural reform of higher education in Europe. 2012. URL: <https://kpi.ua/files/337.pdf> (access date: 19.12.2020).
6. Nikolaeva S. Yu. Learning goals of foreign languages in the aspect of competence approach / S. Yu. Nikolaeva // Foreign languages. - 2010. - № 2. - P. 11–17.
7. Pedagogy. Big modern encyclopedia / [comp. E. S. Rapatsevich]. - Minsk: Sovremennoe slovo, 2005. - 720 p.
8. Skyrda T. Academic mobility in the educational space of Ukraine. Overcoming language and communication barriers: education, science, culture: IV International Scientific and Practical Conference. (Kyiv, September 16-17, 2018). Kyiv: 2018. P. 317–321.
9. Ukraine and Poland: past, present, prospects. 2018 URL: <https://ukrpolnauka.wordpress.com> (access date: 19.12.2020)
10. Canal, M. From Communicative Competence to Communicative Language Pedagogy // Richards J. and Schmidt R., (eds.) Language and Communication. – London: Longman, 1983. – P. 2-27.
11. Console Luca . Diagnostic problem solving : Combining heuristic , approximate and casual reasoning / Luca Console , PietroTorasso . – London : North Oxford acad ., 1989.
12. Hutmacher Walo . Key competencies for Europe / Walo Hutmacher // Report of the Symposium Berne , Switzerland , 27–30 March , 1996. Council for Cultural Cooperation (CDCC) // A Secondary Education for Europe Strasburg , 1997.
13. Hymes, D. (1972). “On communicate competence” // J. B. Pride and J. Holmes, (eds.): Sociolinguistics. Harmondsworth, Middlesex : Penguin Education, 1972. P. 269–293.

SKYRDA T.S.,

Senior Lecturer, National Aviation University, Kyiv, Ukraine

E-mail: skirdatetana@gmail.com

**INFLUENCE OF FOREIGN LANGUAGE COMPETENCE ON THE ACADEMIC MOBILITY
OF FUTURE INTERNATIONAL RELATIONS SPECIALISTS**